Prima instanță: Judecătoria Chișinău, judecător Balan Gheorghe
Dosarul nr. 2a-29/25 (2-24057568-08-2a-03012025)

D E C I Z I E

19 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Diana Corlăteanu
Judecătorii Eleonora Badan-Melnic și Roman Pascari
Grefierul Irina Barbuța

examinând în ședință de judecată publică, în limba română, cererea de apel declarată de Pituşcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024, prin care a fost admisă acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Griciuc Diana împotriva lui Veaceslav Pituşcan cu privire la desfacerea căsătoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T :

Pretențiile reclamantei:

La 28 mai 2024, Griciuc Diana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Pituşcan Veaceslav, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei înregistrată între Griciuc Diana și Pituşcan Veaceslav la *****, cu nr. 221.

În motivarea acțiunii Griciuc Diana a indicat că, la 8 mai 1993, a încheiat căsătoria cu Pituşcan Veaceslav, eveniment înregistrat și trecut în Registrul actelor de stare civilă de către OSC Buiucani, mun. Chișinău cu nr. 221, iar din căsătorie Griciuc Diana împreună cu Pituşcan Veaceslav au doi copii majori.

De asemenea, Griciuc Diana a indicat că relațiile de căsătorie cu Pituşcan Veaceslav au încetat de o perioadă lungă de timp, domiciliază separat în SUA, nu duc gospodărie în comun, nu se văd și comunică foarte rar, iar încercările de a menține familia nu s-au soldat cu succes.

Reclamanta consideră că, familia cu Pituşcan Veaceslav nu poate fi păstrată, a amânat desfacerea căsătoriei pe cale judiciară în speranța unei desfaceri pe cale extrajudiciară, totuși, din cauza lipsei acordului din partea soțului, fapt care îi provoacă un puternic disconfort emoțional și îi afectează sănătatea, aceasta solicită instanței de judecată desfacerea căsătoriei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Griciuc Diana. S-a desfăcut căsătoria înregistrată la 8 mai 1993de către OSC Buiucani, mun. Chișinău, cu nr. 221, între Pituşcan Veaceslav și Griciuc Diana. S-a încasat de la Pituşcan Veaceslav și Griciuc Diana în beneficiul statului pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei taxa de stat în mărime a câte 125 de lei de la fiecare. S-a încasat de la Veaceslav Pituşcan în beneficiul Dianei Griciuc cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de timbru în mărime de 200 de lei, taxei de stat la adresarea în judecată în mărime de 500 de lei și de asistență juridică în mărime de 3 000 de lei, în total 3 700 de lei.

Solicitarea apelantului și termenul de declarare a apelului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 12 decembrie 2024, prin e-mail, Pituşcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acord cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău a fost pronunțat la 6 decembrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 12 decembrie 2024, cu respectarea termenului legal de 30 zile de declarare a apelului.

Argumentele părților:

Prin cererea de apel motivată depusă la 20 ianuarie 2025, Pituşcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile a indicat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, deoarece a fost emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, o consideră neîntemeiată, pasibilă de a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare.

În acest sens, a indicat că, instanța de fond a examinat cauza în absența unui participant la proces, care prin cerere a solicitat acordarea unui termen de împăcare în încercarea de a păstra familia.

A precizat că, la 1 decembrie 2024, pârâtul a cerut în temeiul cererii depuse desfășurarea în lipsa sa, doar a ședinței din 6 decembrie 2024, concomitent a solicitat acordarea unui termen de împăcare, iar instanța de judecată a purces la examinarea cauzei în fond, cu adoptarea hotărârii contestate.

Totodată, a menționat că argumentul instanței de judecată de a refuza în acordarea unui termen de împăcare este neîntemeiat.

Prin referința depusă la 3 martie 2025, Griciuc Diana, reprezentată de avocatul Rozembac Elena a solicitat respingerea cererii de apel, menținerea hotărârii primei instanțe.

Poziția părților în ședința de judecată:

Reprezentatul apelantului Pitușcan Veaceslav, avocatul Pruteanu Vasile, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Reprezentatul intimatei, Griciuc Diana, avocatul Rozembac Elena, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Norma cuprinsă la art. 121 Cod de procedură civilă stabilește că, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 Cod de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu niciun fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În acord cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanță judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Prin prisma art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Din probatoriul administrat în prezenta speță, Colegiul judiciar a stabilit că, la 8 mai 1993, Griciuc Diana a încheiat căsătoria cu Pituşcan Veaceslav, eveniment înregistrat și trecut în Registrul actelor de stare civilă de către OSC Buiucani, mun. Chișinău cu nr. 221. (f.d. 6)

De asemenea, Colegiul civil a stabilit că, din căsătoria soților Griciuc Diana și Pituşcan Veaceslav s-au născut doi copii, care la moment sunt majori.

La 28 mai 2024, Griciuc Diana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Pituşcan Veaceslav, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei înregistrată între Griciuc Diana și Pituşcan Veaceslav la *****, cu nr. 221.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 12 decembrie 2024, prin e-mail, Pituşcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Actele cauzei denotă că, Griciuc Diana și Pituşcan Veaceslav timp îndelungat nu mai sunt în relații de căsătorie, Griciuc Diana categoric nu dorește menținerea căsătoriei.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul judiciar consideră soluția primei instanțe întemeiată, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material și procedural.

Colegiul judiciar apreciază critic argumentele apelantului precum că, prima instanță a încălcat normele imperative de drept procedural ce vizează citarea legală a pârâtului/apelant în vederea examinării cererii de chemare în judecată, or, din materialul probator al cauzei, se constată contrariul, și anume că, pârâtul a fost înștiințat legal despre proces, iar la 1 decembrie 2024, acesta a depus cerere, prin care a solicitat examinarea în lipsă a ședinței de judecată din 6 decembrie 2024 și acordarea unui termen de împăcare. Acest fapt demonstrează cert că, pârâtul a cunoscut data, ora și locul ședinței de judecată.

O, conform art. 100 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților prin poștă, cu scrisoare recomandată și aviz de primire sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului și confirmarea primirii lui, inclusiv prin adresa electronică. Expedierea și recepționarea actelor prin intermediul poștei electronice sau al Programului integrat de gestionare a dosarelor constituie o comunicare legală și deplină.

Iar, în virtutea art. 102 alin. (5) din Codul de procedură civilă, prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, ori **manifestarea de voință prin depunerea cererilor de procedură, acoperă orice viciu de înmânare a citației**.

Mai mult, conform art. 102 alin. (4^1) Codul de procedură civilă, **participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca ne citarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară**.

Prin urmare, având în vedere că, pârâtul/apelant a recepționat actele și a interacționat cu instanța prin cererea din 1 decembrie 2024, chiar și o singură dată, invocarea absenței citării legale este complet neîntemeiată și nu poate constitui un temei legal de rejudecare a cauzei.

Cu referire la fondul cauzei, Colegiul civil reține prevederile art. 2 Cod familiei care stabilesc că, familia și relațiile familiale în Republica Moldova sânt ocrotite de stat. Numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă (denumite în continuare organe de stare civilă) generează drepturile și obligațiile de soți prevăzute de prezentul cod. Relațiile familiale sânt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, **căsătorie liber consimțită**

între bărbat și femeie, egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei.

În acord cu art. 11 alin. (1) Cod familiei, pentru încheierea căsătoriei este necesar **consimțământul reciproc**, neviciat, exprimat personal și necondiționat, al bărbatului și femeii care se căsătoresc, precum și atingerea de către ei a vârstei matrimoniale.

Instanța de apel va reține că, o căsătorie se bazează pe sentimente reciproce de afecțiune și pe consimțământul liber exprimat al ambilor soți. Nimeni nu poate fi obligat să mențină o căsătorie sau să conviețuiască împotriva voinței. Refuzul categoric al intimatei de a păstra familia face ca menținerea formală a statutului de soți să fie o încălcare a dreptului ei la viață privată și libertate individuală.

Norma cuprinsă la art. 33 alin. (2) din Codul familiei, enunță că, căsătoria poate înceta prin divorț (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soți ori a tutorelui soțului în privința căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

În accepțiunea cu art. 37 alin.(1)-(5) din Codul familiei, dacă soții au copii minori comuni și nu au ajuns la un acord privind întreținerea, educația și domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorț al unuia dintre soți, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 36 alin.(2) și a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească și în cazurile când există acordul la divorț al ambilor soți, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluționarea problemei. **Instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sânt imposibile. Dacă, în procesul examinării cererii de desfacere a căsătoriei, unul dintre soți nu-și dă acordul la divorț**, instanța judecătorească va amâna examinarea cauzei, stabilind **un termen de împăcare de la o lună la 6 luni**, cu excepția cauzelor de divorț pornite pe motivul violenței în familie confirmate prin probe.

Astfel, acordarea unui termen de împăcare se justifică doar atunci când există o minimă speranță de refacere a relațiilor, iar atunci când intimata declară ferm, constant și neechivoc că nu dorește păstrarea familiei și că relațiile sunt definitiv vătămate, acordarea termenului de 6 luni devine o procedură pur formală, care contravine principiului soluționării cauzelor într-un termen rezonabil.

Din normele legale sus enunțate, Colegiul judiciar învederează că, divorțul sub aspect juridic este desfacerea căsătoriei în baza cererii unuia sau a ambilor soți.

Conform legii, căsătoria poate fi desfăcută pe două căi: de către oficiul de stare civilă sau pe cale judecătorească.

Astfel, în condițiile în care pârâtul/apelant, Pitușcan Veaceslav nu-și dă acordul la divorț, reclamanta/intimată, Griciuc Diana și-a valorificat acest drept, de a solicita pe cale judecătorească, insistând și solicitând asupra desfacerii căsătoriei dintre Griciuc Diana și Pitușcan Veaceslav înregistrată la 8 mai 1993, de către OSC Buiucani, mun. Chișinău sub nr. 221, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

De asemenea, actele cauzei denotă că relațiile de familie ale soților Griciuc Diana și Pitușcan Veaceslav s-au destrămat, soții nu duc o gospodărie comună, locuind separat, reclamanta/intimată, Griciuc Diana se opune păstrării în continuare a familiei.

Iar, norma cuprinsă la art. 37 alin. (3) Cod familiei, expres statuează că, **instanța judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că conviețuirea soților și păstrarea familiei în continuare sânt imposibile.**

Sub un alt aspect, Colegiul judiciar constată că **apelantul, Pitușcan Veaceslav** își dorește păstrarea familiei și **nu-și dă acordul la divorț,** în termenul de examinare a cauzei (28 mai 2024-19 mai 2026) timp de doi ani de zile soții au eșuat să ajungă la un numitor comun în această privință.

În contextul normelor legale sus indicate, având în vedere că **reclamanta/intimată, Griciuc Diana a insistat constant asupra divorțului** atât în fața primei instanțe, cât și în instanța de apel prin referința depusă la 3 martie 2025, criticile apelantului privind refuzul instanței de fond de a acorda un termen de împăcare nu pot fi reținute, or, acesta poartă un caracter facultativ, nu imperativ, și urmează a fi aplicat doar atunci când există șanse reale de păstrare a familiei.

Instanța de fond are libertatea de a aprecia, în baza probelor și a atitudinii părților, dacă acest termen are vreo șansă reală de a salva familia sau dacă este doar o tergiversare inutilă a procesului, iar dacă judecătorul constată că împăcarea este imposibilă, el este îndreptățit să desfacă căsătoria.

La caz, Colegiul judiciar a stabilit cu certitudine că, soții nu mai sunt în relații de familie de o perioadă îndelungată, reclamanta domiciliază în SUA, părțile nu conviețuiesc și nu conduc o gospodărie comună, iar poziția acesteia de a obține desfacerea căsătoriei este categorică și definitivă.

Corespunzător, în condițiile unei separări faptice totale și de lungă durată, acordarea unui termen de împăcare ar fi dus doar la tergiversarea nejustificată a procesului, contrar principiului examinării cauzei într-un termen rezonabil.

Mai mult, Colegiul civil constată că, de la momentul introducerii acțiunii în judecată (28 mai 2024) și până la depunerea referinței în instanța de apel (3 martie

2025) a trecut o perioadă de peste 9 luni, interval de timp ce depășește cu mult plafonul maxim de 6 luni prevăzut de art. 37 din Codul familiei pentru reconciliere, perioadă în care părțile nu s-au împăcat, fapt ce confirmă o dată în plus imposibilitatea menținerii familiei, motiv pentru care Colegiul menține concluzia instanței de fond privind desfacerea căsătoriei dintre părțile în proces.

Aderent, Colegiul civil respinge argumentul recurentului precum că, instanța de fond a apreciat incorect desfacerea căsătoriei, fără acordarea unui termen de împăcare de 6 luni, or, forțarea unui termen de împăcare împotriva refuzului categoric al reclamantei/intimatei ar reprezenta o prelungire artificială a unei căsătorii care, în fapt, nu mai există, încălcând dreptul acesteia la liberă alegere.

În această ordine de idei, urmează a fi reiterată legalitatea soluției instanței de fond, motiv pentru care, Colegiul civil conchide privind respingerea cererii de apel declarate de Pitușcan Veaceslav, cu menținerea hotărârii instanței de fond, care este întemeiată.

Așadar, în viziunea Colegiului judiciar, argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, relatate supra, sunt lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Subsumând cele expuse, instanța de apel opinează că prima instanța în temei legal a dispus admiterea acțiunii, or, contrar aserțiunilor apelantului în speță s-a constatat temeinicia pretențiilor formulate de reclamantă.

Totodată, este important de remarcat faptul că apelantul, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Față de cele ce preced, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelantă sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389, 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Pitușcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Diana Corlăteanu

Judecătorii Eleonora Badan-Melnic

Roman Pascari

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, judecător Balan Gheorghe
Dosarul nr. 2a-29/25 (2-24057568-08-2a-03012025)

D E C I Z I E
(DISPOZITIV)

19 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul Diana Corlăteanu
Judecătorii Eleonora Badan-Melnic și Roman Pascari
Grefierul Irina Barbuța

examinând în ședință de judecată publică, în limba română, cererea de apel declarată de Pitușcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024, prin care a fost admisă acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Griciuc Diana împotriva lui Veaceslav Pitușcan cu privire la desfacerea căsătoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389, 390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

D E C I D E:

Se respinge cererea de apel declarată de Pitușcan Veaceslav, reprezentat de avocatul Pruteanu Vasile.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău din 6 decembrie 2024.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Diana Corlăteanu

Judecătorii Eleonora Badan-Melnic

Roman Pascari